# KOMUNIKAT

Wyd. Okr. Rady Konwentu Org. Niepodl.

Nr.73 14.Września 1943 W.P. Rok V.

I. SPRAWY POLSKIE.

Pan Prezydent Raczkiewicz wysłał do króla Jerzego depeszę z powodu kapitulacji Włoch: "Historyczne to wydarzenie znaczy jeszcze jeden etap na trudnym szlaku, wiodącym do uwolnienia narodów Europy, które nigdy nie zapomną roli, jaką odgrywają narody imperium bryt. w tym uwolnieniu."

Do prez. Roosevelta depeszował Pan Prezydent Raczkiewicz: "W tej historycznej godzinie boju o wolność i sprawiedliwość, w której ameryk. siły odegrały tak poważną rolę, składam p. Prez. serdeczne gratulacje."

Naczelny Wódz gen. Sosnkowski wysłał z tego powodu depeszę gratulacyjną do gen. Allan Brooke, szefa sztabu bryt.

Wicepremj. Kwapiński wziął udział w specjalnym obchodzie poświęconym rocznicy wybuchu wojny.

Na środkowym wschodzie zorganizowano pełne polskie gimnazjum i liceum, oraz szkołę kadetów dla 600 uczni w. Szkoły junackie obejmują kilka tys. młodzieży. Obecnie są 3 szkoły średnie i 6 szkół zawodowych, mające razem 2600 uczniów.

11. IX. pol. dywizjon bombowy typu "Moskito" strącił bez własnych strat 5 maszyn niem. nad Zatoką Biskajską. Radio Londyn podało we wszystkich językach wiadomość o tej walce 8 zwycięskich pol. "Moskitach".

Min. Eden odbył konferencję z prem. Mikołajczykiem w obecności amb. Raczyńskiego, dyr. Rettingera i przedstawiciela ~~min~~ bryt. min. spr. zagr.

Radio Watykan podało treść modlitwy, ułożonej dla Polaków przez nuncjusza Cortesi, a zatwierdzonej przez Papieża: "Najświętsza Panno, Matko Boża! czczona przez lud nasz w Jasnogórskiej świątyni, której jesteś ozdobą, korno Cię błagamy, abyś jak dawniej wybawiłaś z niewoli naszych ojców, tak teraz na pomoc nam o Matko Najświętsza przybyła. Amen".

Konwent Organizacji Niepodl. rozpoczął wydawanie pisma, poświęconego zagadnieniom programowym. Nr.1 z września, przynosi ciekawe omówienie 2 zagadnień: "Realia i impenderabilia" i "Kryzys ducha".

"Myśl państwowa" w Nr.45 poddaje "pod pręgierz opinii publicznej" szeroko kolportowaną "deklarację porozumienia politycznego 4 stronnictw, stanowiących Krajową Reprezentację Polityczną", jako obraz horrendalny obniżenia się poziomu moralnego. Zwłaszcza oburza czelność deklaracji, w której za wrogów uważa się narówni sanację i okupanta.

Na mocy wyroku Sądu Specjalnego w Krakowie zostali skazani na śmierć: 1/ Jan Grabiec, 2/ Wojciech Krzeszowski starszy posterunkowy P.P., Józef Kotas woźny gminy za usługi dla gestapo. Wyroki wykonano. Na karę infamii skazano: 1/Romana Kowalczyka i Jana Różyckiego. Na karę nagany: 1/Marię Kuran, 2/Józefa, Zofię i Jadwigę Kropiwnickich 3/Tomasza Mąkę.

Na terenie powiatu warszawskiego policja niem. sprawdza listy oficerów rezerwy. Władze okupacyjne rozpoczęły akcję werbunkową do tzw. policji granatowej. Ostrzega się Polaków przed zaciągiem ochotniczym do policji.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

Rozejm wojskowy z Włochami zawiera nast. postanowienia: 1/oddanie floty wojennej morskiej i lotnictwa, 2/ oddanie lotnisk i portów, 3/ natychmiastowa kapitulacja Korsyki, 4/rekwizycja marynarki handlowej, 5/armia włoska zaprzestanie działań wojen. Oddziały włoskie bez względu na miejsce pobytu powrócą do Włoch, 6/jeńcy wojenni natychmiast zostaną zwolnieni, 7/ naczelne dowództwo zastrzega sobie prawo wydawania odpowiednich zarządzeń militarnych, 8/armia włoska zobowiązana jest do dopilnowania warunków rozejmu, 9/warunki pokoju zostaną później określone. W myśl tego rozejmu zawinęły dn. 11. IX. do portów na Malcie 5 pancerników włoskich, 8 krążowników, 18 kontrtorpedowców, lotniskowiec i 14 łodzi podwodnych. Załogi wynoszą ponad 15 tys. ludzi. Przybyły one z portów w Taranto i Spezii. Po opuszczeniu portów okręty włoskie były atakowane przez samol. niem. Mimo silnej obrony pancernik "Roma" zatonął. Admirał Cuningham i gen. Eisenhower przyjęli defiladę floty włoskiej. Flota włoska przedstawia dużą wartość bojową i utrata jej dla Niemców jest ogromną stratą.

Król Wiktor Emanuel wydał nast. pro-

klamację:"Mając na względzie bezpieczeństwo stolicy oraz mając na celu wykonywanie wraz z moim rządem funkcji przeniosłem się do innych prowincji włoskich. Włosi liczę na was."

Prez. roosevelt i prem. Churchill wydali wspólny apel do marsz. Badoglie i narodu włoskiego:"uwolniliście już wasz kraj od faszystów - teraz pozoje zadanie jeszcze ważniejsze, wyrzucić Niemców z Italii. Niemcy stale w czasie swych odwrotów was porzucali. Teraz wy współdziałajcie z licznymi i dobrze uzbrojonymi wojskami aliancikimi, przybywającymi do Italii. Godzina wybiła, której każdy Włoch powinien zadać cios Niemcom!"

Z Budapesztu donoszą, że Horthy obraduje dalej z ministrami, b. premierami, m.i. hr. Betlenem głową opozycji. Oczekiwane są ważne decyzje.

W krajach bałkańskich daje się już odczuć kapitulacja Włoch. Specjalnie Węgry i Rumunia widzą swego opiekuna i powiernika osamotnionego i obawiają się losu Włoch.

Mowa Hitlera wywołała wrażenie ujemne. Nie poruszył w niej zupełnie spraw frontu wschodniego, walk łodzi podwodnych, nie mówił o Japonii, a tylko wzruszał się dolą Mussoliniego i ubolewał nad losem opuszczonego przez naród wodza. Tysiące pytań, na które Niemcy czekali odpowiedzi pominął. Efektowne porwanie Mussoliniego ma naprawić złe wrażenie bezradności i niemocy. Mussolini został obalony przez naród włoski i teatralne jego porwanie nie zmieni postaci rzeczy.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

POŁUDNIE: Silne oddziały VII-mej armii amer., pod dowództwem gen. Clarka walczą w okręgu Neapolu i posuwają się w kierunku północ. W lądowaniu brało udział 3 tys. statków i barek desantowych. Odparto ciężkie ataki niem. czołgów i piechoty, wspieranych przez lotnictwo. W Kalabrii oddziały VIII-mej armii posuwają się szybko naprzód i połączyły się z oddziałami comandos. Zajęto Pizzo. Flota wojenna bryt. zajęła wojenny port włoski Taranto. Dnia 11. IX. zajęto Catanzaro. W Apulii zajęto Brindizi, bazę o dużym znaczeniu milit. Walki w rej. Salerno są b. ciężkie. Walczy tam słynna 16-ta niem. dywizja pancerna. W Turynie, Mediolanie i innych miastach zajętych przez Niemców, wybuchły strajki. Na Sanos wojska włoskie poddały się wojskom greckim. Lotnictwo bryt. z Bliskiego wschodu zaatakowało obsadzone przez Niemców lotniska na Rodos. 13. IX. zajęto w Kalabrii Cotrone. Marsz na północ posuwa się szybko. Lotniska w rej. Taranto: Grotalie, Frankavilla i Lecce zostały zajęte. W Durazzo załogi włoskie zatopiły swoje statki, aby się nie dostały w ręce niem.

WSCHÓD: Postępy wojsk sow. na całym froncie. Na południe od Briańska przekroczono Desnę i walki toczą się o Nowogród Siewierski. Na północnej Ukrainie klin wbity między środkowy a południowy front niem. pod Konotopem i Bachmaczem rozszerza się szybko. Zajęto tam Priłuki. W środkowej Ukrainie zajęto Dobropole o 32 klm. od Łozowaja. Na południe od Charkowa odbito Barwinkowo. Koło Stalino wojska bolszewic. są na 45 klm. od Dniepru. 11. IX. wojska sow. w rej. Pawłogradu znalazły się o 75 klm. od Dniepropietrowska. Armia sow. zbliżyła się już na 100 klm. od Kijowa. W ciągu 10 dni odebrali Moskale wszystkie zdobycze z okresu 2 lat. W ręce sow. wpadły tysiące wagonów z materiałem wojen.; 600 nieuszkodzonych wagonów w tym 400 ze zbożem i żywnością.

ŻACHÓD: W ciągu ostatnich 48 godz. lotn. bryt. i am. dokonało 3 tys. lotów na półnc. Francję, wybrzeże Kanału i Belgię.

DALEKI WSCHÓD: Na N. Gwinei sytuacja Japończyków w Laiki i Salomana staje się beznadziejna.

----0000----

Na fundusz prasowy złożono w zł:
Ewa I 10, Jadwiga 5, Jaś 3, Piorun 4, XY 21, Bubek 50, Kazia 40, P.B. 10, Bronicz 15, Koledzy 10, Ewa II 10, Bicz 35, Stela 20, Józia 20, Jog 15, Ligia 20, Sikorki 110, Jock 200, Mowa 160, Czołg 10, J.M. 20, Stasieńka 80, Pol 50, Trójka 50, Szymon 20, Młotek 50, Duna 5, Jasko 2, Odra 500 szt. papieru, Rak 600, Nusia papier, Marian-Cykuta farba.

Na FUS: K.M. 100.

Fundusz specjalny: Skolak 20, Jurek 20, Dąb 10, Tulipan 50, Omaga 50, Kolbas 20, Stary 20, Kodama 20, Stan St. 100, Litka 20. Hela prześcieradło, kawa, Hanka wata, Jasia koszule, ręcznik, onuce, kuchty 400 papierowsów i Stella płótno.

---:::---